

Själavård

Själavård: Skillnaden mellan att känna sig älskad och att förstå sig älskad av Gud

Den amerikanske professorn i gammaltestamentlig exegetik, Walter Brueggemann skriver i sin kommentar till boken "predikaren" att, "Israel var den sorts kultur som älskade sina barn tillräckligt mycket för att bekräfta deras oändliga värde genom att inte undanhålla sina barn berättelserna om vad Gud gjort med deras konkreta liv." Översatt, att leva ett kristet liv är inte en abstrakt idé ovanför våra liv, utan det är ett liv som Gud har gett konkret mening med. Detta innebär att den största kärlekshandling vi kan ge våra barn och världen är att berätta om detta. Det är sista gången jag har förmånen att få skriva "prosa för själen" till er som församlingsföreståndare. Jag funderade länge på vad jag skulle sända med er. Ovanstående är det första. Att ni är, som Jesu efterföljare och kyrka, bärare av en alternativ berättelse som skapar mening endast när den berättas och levs. Detta är också utgångspunkten för det jag nu vill skriva till er om här, nämligen den kraft som kyrkan är bärare av genom den kärlekshandling som kallas själavård. Jag tänker inte här lägga någon större vikt vid skillnaden mellan lekmannasjälavård och professionell sådan, utan just föra ett samtal om dess teologiska potential och

skillnad.

Kärleksdimension

Jag menar att det stora anspråk själavården gör är att den tillför en kärleksdimension som är mer än att "bara" känna sig älskad, nämligen, att också förstå sig älskad av Gud. Det finns en insikt att vinna, en inre frid, som kan utvinnas genom själavård som är större än mycket av det emotionella livets obeständighet. Inom populärpsykologin läser vi ofta om nödvändigheten att "känna sig själv" och att "älska sig själv". Alla som försökt vet hur svårt detta är. Men, det själavården förmår när den är vital är att den erbjuder en möjligheten för en människa att ta emot en insikt och grundläggande visshet om att hon faktiskt är älskad oberoende av känslolivet. Många kristna som jag möter talar om att de förlorat tron, många gånger har jag efter att utforskat närmare vad de menar med detta, förstått att deras tro i mångt och mycket är baserad på om självbilden känns negativ eller positiv. Den för stunden dominerande känsla som var förknippad med detta avgjorde sedan huruvida han eller hon ansåg sig vara tillräckligt troende eller inte.

Två världar

Jag är nu mer relativt hemma i två lika sammanhang, men som samtidigt oftast håller sig med två olika utgångspunkter. Det ena är den terapeutiska, skolade världen, där känslolivet kommer i fokus, det andra är den teologiskt filosofiska akademiska världen, där rationaliteten kommer i fokus. Självklart är man i båda sammanhang varse om riskerna med denna dualism, men ändå hamnar vi re-

gelbundet där lite till vardags mer eller mindre medvetet. Att antingen vilja känna något som bevis eller luta oss på att se vetenskapliga bevis. Själavården bearbetar annorlunda menar jag.

En plan större än mina planer

Det evangelierna berättar om är att det finns den ”helige Andens terapi och vägledning” som höjer sig över alla de känslomässiga och rationella slutsatser som jag dragit om mig själv i livet. Det är när vi blir varse om insikten att vi är älskade av någon som är mer än de rationella och känslomässiga distraktionerna i vår vardag som exempelvis ett desperat sökande efter bekräftelse kan upphöra. Det finns en plan och text i mitt liv som är större än mina planer.

I en mening kan det tyckas logiskt, emotionellt och rationellt att det bara är att föreställa sig vad som är en hälsosam och ohälsosam självbild och sedan av mänsklig kraft välja den som är mest hälsosam. Att bara välja den tro som upplöser existentiell ångest, självförakt, hat, rädsla och livsbrist till förmån för en självbild som innefattar skönhet, kärlek och sanning. Men, varje människa inser förr eller senare att vi just för att vi är människor inte har en sådan omedelbar tillgång till det hälsosamma. Utan, vi måste ha någon att sträcka oss mot som har förmågan att handla med oss utifrån. Eller som Sören Kierkegaard, den kristne teolog och filosof som gentemot Hegels systembygge drev tesen att ”subjektiviteten är sanningen.” Även han skriver till sist, att han ”endast med Guds hjälp kan bli sig själv”. Det finns en dimension i oss människor som vi av egen kraft inte kan reparera och försona. Ofta sviker innan vi ens hunnit reflektera över vår vilja att besvara livsfrågan. Ibland hör

jag människor uttrycka att de känner obehag över tanken att Gud är en del av varje del i ens liv. För min del har jag insett att det ofta snarast är mitt självsvek som fick mig att projicera min besvikelse över mig själv på Gud. Det är som om jag förväntar mig att Gud skulle vara lika besviken på mig som jag var på mig själv.

Dubbla självbilder

Men, det är bortom denna typ av projektioner som själavården när den håller sig till den alternativa berättelsen om Jesus Kristus död och uppståndelse som vi kan möta den ”helande” kärleken. Men, den är svår att möta, för den förutsätter att en människas många illusioner om sig själv måste dö. Jag måste successivt ge upp alla vanföreställningar om mig själv som handlar om att jag inte är älskvärd, önskad, accepterad och sedd, något som jag kompenserar med desperat bekräftelse och ständig kamp om min plats. Men, jag måste parallellt också ge upp dess motsats, illusionen om mig själv som syndfri och oberoende. Båda dessa självbilder hindrar oss från att leva en sann identitet som skapad till Guds avbild.

Själavården är den plats där detta döende-uppståndelse schema får ske med en människa. Det är viktigt att poängtera att detta skeende aldrig av själavårdaren får vara det ”brutala sanningssägandet” eller ”det förskönande undvikandet.” Däremot, så handlar det om att hela tiden från alla möjliga håll och perspektiv erbjuda den avväpnade relationen med Gud. Detta innebär således att själavården i en församling börjar utanför det enskilda samtalet, i själva den gemenskap som församlingen är, så måste den mest centrala faktorn som genomsyrar våra

fortsättning sidan 16

Linda Jansson

Ungdomspastor

Nu närmar sig våren! Det känns nästan som att den redan är här. Utanför fritidshemmet Smedjan där jag jobbar halva min tjänst blommar krokusarna.

Med all kunskap vi har om klimathotet grumlas mångas glädje över blommorna som kommer. Men miljön vinner inget på att vi går runt och ser ledsna ut så fort vi ser en blomma. Trots allt är varje blomma som skjuter upp ur jorden ett mirakel. Även om just den blomman tittat upp för tidigt... Dagarna blir ljusare och färgerna blir gladare. Och förhoppningsvis vi människor med...

Men det är inte alltid vi förmår att glädja oss. Livet kan komma emellan, och göra att vi inte uppskattar världen omkring oss. Sånär i vårtider får det mig att tänka på vad en lärare vid Teologiska Högskolan sa efter att just ha levererat ett mycket nedstämt tal kring något som rörde hans ämne

*”Bara den som är trött,
ser en höst,
där ett vårunder sker”*

Kanske är det som i den dikten, sa han. Kanske står det inte alls så illa till med kunskapen i mitt ämne som jag målar upp det som. Och så såg han vänligt på oss, liksom urskuldande. Eftersom han inte ville att vi skulle bli lika nedstämda som han. Och genast kändes allting lite enklare. För med världen och tillvaron är det sällan så att det är precis såsom vi tänker oss att

det är. Det kan vara bättre än vad vi tror, det kan vara sämre. Men vi har alla rätt till vår egen upplevelse. Också den upplevelse vi har när vi är trötta och ser höst överallt. Våren – ja, den pågår ändå.

Gud välsigne er

Pastor Linda

från sidan 5

relationer vara Jesus Kristus. Här ligger en stor utmaning för samtidens kyrka, som tyvärr allt för ofta söker svaret på sina problem genom att anpassa sig till allt som känslomässigt och rationellt ger näring åt en självbild och självförståelse som ständigt söker bekräftelse. Detta kan ibland vara moralismer, lagisk tro och distansering från svaghet, men också idealisering bakom vackra termer av rättvisa, demokrati och öppenhet. Precis som ovan, vi har inte som människor omedelbar tillgång till en sådan vishet. Kyrkan kan så lätt även bli offer för de obeständiga känslornas självbilder. Kyrkans självkänsla och självbild kan endast bli sann i det avväpnade och trofasta mottagandet av Guds löfte om att Guds kärlek är starkare än alla rädslor och brustna liv.

”Ja, med evig kärlek har jag älskat dig, därför låter jag min nåd förbli över dig” (Jeremia 31:3)

Guds rika välsignelse,

Pastor Ulf Gustafsson